

Χωροκατακτητικά ξενικά είδη: Προτάσεις & μέτρα για μία αποτελεσματική πολιτική

Ιόλη Χριστοπούλου, The Green Tank
Δημόσιος διάλογος INVALIDIS, 22 Οκτωβρίου 2020

- Θεσμικό πλαίσιο
- Αξιολόγηση εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου
- Ανάγκες, μέτρα και προτάσεις – σε 8 (+1) δέσμες

- Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα – Άρθρο 8h
- Διεθνείς συμβάσεις (CITES, Βέρνη, Βαρκελώνη, για το έρμα...)
- Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα για το 2020 - (Στόχος 5)
- Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα για το 2030
- Κανονισμοί 708/2007 και κυρίως **1143/2014**
- Νόμος 3937/2011 – Άρθρο 12
- Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα – Στόχος 8

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Διαχειριστής Επιχορήγησης:

ΙΔΡΥΜΑ
ΜΠΟΔΟΣΑΚΗ

**SOLIDARITY
NOW**

This is our common ground

Προτεραιότητα στη φύση

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens** fund

Διαχειριστής Επιχορήγησης:

ΙΔΡΥΜΑ
ΜΠΟΔΟΣΑΚΗ

**SOLIDARITY
NOW**
This is our common ground

Το έργο «**Προτεραιότητα στη Φύση**» υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το Green Tank.

Το πρόγραμμα Active citizens fund, ύψους € 12εκ, χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και είναι μέρος του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2014 – 2021, γνωστού ως EEA Grants. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών και στην ανάδειξη του ρόλου της στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τη διαχείριση της επιχορήγησης του προγράμματος Active citizens fund για την Ελλάδα έχουν αναλάβει από κοινού το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το SolidarityNow.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣΒΛΗΤΙΚΑ / ΧΩΡΟΚΑΤΑΚΤΗΤΙΚΑ ΞΕΝΙΚΑ ΕΙΔΗ (INVASIVE ALIEN SPECIES)

<p>8.1 Πρόληψη, έγκαιρη ανίχνευση, και έλεγχος εισαγωγής και εξάπλωσης των ειδών εισβολέων</p>	<p>8.1.1 Ρυθμίσεις θεσμικού χαρακτήρα για την ανίχνευση, πρόληψη εισόδου, έλεγχο ή και εξάλειψη των χωροκατακτητικών ειδών (invasive species), για την αποκατάσταση των συστημάτων που έχουν πληγεί από αυτά, καθώς και για σχετικό μηχανισμό ευθύνης – Σύνταξη σχεδίου διαχείρισης των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για την πρόληψη, τον έγκαιρο εντοπισμό, την παρακολούθηση και την αποκατάσταση ανάλογα με την κατηγορία κινδύνου</p> <p>8.1.2 Καταγραφή των χωροκατακτητικών ειδών (σύνταξη καταλόγου των χωροκατακτητικών ειδών και ταξινόμησή τους με βάση τη χρονική συχνότητα εμφάνισης και τη χωρική τους κατανομή, το βαθμό επικινδυνότητάς τους για τη βιοποικιλότητα, την οικονομία και την υγεία) που εντοπίζονται στη χώρα και διερεύνηση του τρόπου εισόδου τους και παρακολούθησή τους – Καταγραφή των εν δυνάμει χωροκατακτητικών ειδών στη χώρα και διερεύνηση των πιθανών τρόπων εισόδου τους σε αυτή (έλεγχοι σε φυτώρια και εισαγωγείς για πιθανή διακίνηση «υπόπτων» για προσβολή ειδών)</p> <p>8.1.3 Εθνικό Πρόγραμμα ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης κοινού και κατάρτισης των στελεχών όλων των αρμόδιων φορέων (ανά περιφέρεια και δήμο, τελωνειακοί υπάλληλοι, κ.ά.) σε θέματα ξενικών και χωροκατακτητικών ειδών</p>
<p>8.2 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα από τα χωροκατακτητικά είδη</p>	<p>8.2.1 Παρακολούθηση και μακροπρόθεσμη συγκράτηση της εξάπλωσης των χωροκατακτητικών ειδών (δημιουργία συστήματος εντοπισμού, προειδοποίησης και παρακολούθησης, μηχανισμών ελέγχου στις πύλες εισόδου της χώρας των χωροκατακτητικών ειδών)</p> <p>8.2.2 Αποκατάσταση της αυτόχθονης βιοποικιλότητας που επηρεάστηκε από χωροκατακτητικά είδη – Σχεδιασμός και υλοποίηση πιλοτικών δράσεων ελέγχου πληθυσμών ξενικών χωροκατακτητικών ειδών και αποκατάσταση οικοτόπων</p> <p>8.2.3 Αποκατάσταση διαταραχθέντων δασικών περιβαλλόντων με αυτόχθονα είδη</p>

- Καμία πρόοδος σε καμία από τις έξι (6) προβλεπόμενες δράσεις / ενέργειες του εθνικού σχεδίου δράσης
- Μηδενική τιμή σε όλους τους δείκτες παρακολούθησης
- Μεμονωμένες δράσεις ερευνητικών κέντρων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, ΜΚΟ χωρίς τον απαραίτητο κεντρικό συντονισμό ή αλληλο-ενημέρωση.

Γενικός / Ειδικός Στόχος	Αξιολόγηση
Γενικός Στόχος 8: Προστασία της βιοποικιλότητας από τα εισβλητικά / χωροκατακτητικά ξεκινά είδη (invasive alien species)	
Ειδικός στόχος 8.1 Πρόληψη, έγκαιρη ανίχνευση, και έλεγχος εισαγωγής και εξάπλωσης των ειδών εισβολέων	
Ειδικός στόχος 8.2 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα από τα χωροκατακτητικά είδη	

Ανάγκες, μέτρα και προτάσεις

- Διαμόρφωση εθνικού πλαισίου
 - Έγκριση ΚΥΑ εφαρμογής του κανονισμού 1143/2014
 - Ολοκλήρωση ειδικών θεσμικών πλαισίων
- Συνολικός σχεδιασμός με κεντρικό συντονισμό από το ΥΠΕΝ
 - Καθορισμός (συν)αρμοδιοτήτων
 - Ενεργοποίηση τοπικών επιπέδων διοίκησης, συνδρομή ακαδημαϊκών, ερευνητικών, ιδιωτικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών
- Χάραξη εθνικής στρατηγικής
 - Ενσωμάτωση στο νέο εθνικό σχέδιο δράσης για τη βιοποικιλότητα
 - Εξειδίκευση (ανά περιφέρεια ή πύλη/διαδρομή εισόδου...)

- Έγκαιρος εντοπισμός
 - Εθνικός κατάλογος χωροκατακτητικών ξενικών ειδών (ιεράρχηση επικινδυνότητας)
 - Χάρτες κατανομής
 - Ιεράρχηση των πυλών / διαδρομών εισόδου (pathways)

- Εγρήγορση
 - Οδηγοί αναγνώρισης ειδών
 - Κατάρτιση αρμόδιων υπηρεσιών και επαγγελματιών φορέων

- Έλεγχος (Ανίχνευση, Ταχεία εξάλειψη, Διαχείριση)
 - Επικαιροποίηση νομοθεσίας: Απαγόρευση εισαγωγής συγκεκριμένων ειδών
 - Καλύτερος έλεγχος, ειδικά στα πλοία – και για το έρμα
 - Πρωτόκολλο διαχείρισης ειδών / αξιολόγηση εναλλακτικών όπως τα χημικά ή μηχανικά μέσα βάσει κριτηρίων
 - Επιχειρησιακή επάρκεια

- Δικτύωση – Συνεργασία – Συνέργειες
 - Δίκτυο ειδικών, υπηρεσιών, επαγγελματικών φορέων, περιβαλλοντικών φορέων και οργανώσεων για ανταλλαγή πληροφοριών και καλών πρακτικών
 - Ενεργός συμμετοχή σε ευρωπαϊκά & διεθνή fora

- Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση
 - Εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού
 - Δημιουργία ενιαίας βάσης δεδομένων ξενικών ειδών στο ΥΠΕΝ – ή portal πρόσβασης σε χωριστές βάσεις – εύληπτη πληροφορία
 - Δημοσιοποίηση περιστατικών / προβλημάτων και λύσεων

- + Αποκατάσταση ;

Στοιχεία επικοινωνίας:
<https://thegreentank.gr>
info@thegreentank.gr

Σας ευχαριστώ
πολύ!